

ตสมี โข ปน สมเย “โฆสกสฺสณฺจิจิ กุกกฺกสฺสณฺจิจิ ปาวาริกสฺสณฺจิจิ ติ โกสมพฺปิยํ ตโย สฺสณฺจิจิโน โทหนติ ฯ”

ก็ ในสมัย นั้นแล อ. เศรษฐี ท. สาม คือ อ. เศรษฐีชื่อว่าโสสกะ อ. เศรษฐีชื่อว่ากุกกุฏะ อ. เศรษฐีชื่อว่าปาวาริยะ ย่อมมี ในพระนครชื่อ
ว่าโกสัมพี ฯ

เต อุปกฏจาย วสฺสูปนํยกาย ปญจสฺเต ตาปเส หิมวฺนตฺโต อาคณฺตฺวา นคเร ภิกฺขาย จรณฺเต ทิสฺวา ปสฺสีทิตฺวา
 นิสฺสีทาเปตฺวา โภเชตฺวา ปฏฺยิณฺมํ คเหตฺวา จตฺตฺตโร มาเส อตฺตโน สนฺติเก วาสาเปตฺวา ปฺน วสฺสํวตฺเต อาคณฺต
 ทย ปฏฺยิณฺนาเปตฺวา อญฺเฐเชลฺสุ ฯ

(อ. เศรษฐี ท.) เหล่านั้น, ครั้นเมื่อติดิเป็นที่น้อมเข้าไปใกล้ซึ่งกาลฝน๑ เข้าไปตั้งใกล้แล้ว, เห็นแล้ว ซึ่งดาบส ท. ผู้มรวิย
ทำเป็นประมาณ ผู้มา จากป่าหิมพานต์ แล้วจึงเที่ยวไปอยู่ เพื่อภิกษา ในพระนคร เลื่อมใสแล้ว (ยังดาบส ท. เหล่านั้น)
ให้นั่งแล้ว ให้ฉันแล้ว รับแล้ว ซึ่งปฏิกุญญา (ยังดาบส ท.) ให้อยู่แล้ว ในสำนัก ของตน ลิ่นเดือน ท. สี่ (ยังดาบส ท.) ให้รู้
เฉพาะแล้ว เพื่อต้องการแก่การมา (ในสมัยแห่งภุมิภาค) อันฝนย่อมแล้ว อีก ส่งไปแล้ว ฯ

ตาปสาปปี ตโต ปฏฺจาย อฏฺฐ มาเส หิมวณฺเต วลีตุวา จตุตฺตาริ มาเส เตสฺ สณฺติเก วสณฺติ ฯ

แม่ อ. ดาบส ท. อยู่แล้ว ในป่าหิมพานต์ ลีนเดือน ท. แปด ย่อมอยู่ ในสำนัก (ของเศรษฐี ท.) เหล่านั้น ลีนเดือน ท. สี่
จำเดิม (แต่กาล) นั้น ๆ

เต อปรภาเค หิมวทุตเต อาคจจุนตา อรพฺยาตเน เอกํ มหานิโครธํ ทิสฺวา ตสฺส มุเล นิสฺสีทึสุ ฯ

ในการอันเป็นส่วนอื่นอีก (อ. ดาบส ท.) เหล่านั้น มาอยู่ จากป่าหิมพานต์ เห็นแล้ว ซึ่งต้นไม้ใหญ่ ต้นหนึ่ง ในแดนแห่ง
ป่า นั้นแล้ว ที่โคน (แห่งต้นไม้ใหญ่) นั้น ๆ

เตสฺ เชฏฺจกตปาโส จินฺตสิ “อิมสฺมี รุกฺเข อธิวตฺถา เทวตา น โอรมติกา ภวิสฺสติ, มหเสฏฺเขเนวตฺถ เทวาทเรน
ภวิตพฺพํ; สาธุ วตสฺส, สจายํ อธิคณสฺส ปาณีนํ ทเพยยาติ ฯ”

อ. - (ในดาบส ท.) เหล่านั้นหนา - ดาบสผู้เจริญที่สุด คิดแล้ว ว่า “อ. เทวดา ผู้อยู่ทับแล้ว ในต้นไม้ นี้ เป็นเทวดาผู้ต่ำ
 ต้อย จักเป็น หามิได้, อันเทวดาผู้พระราชฯ ผู้มีศักดิ์ใหญ่หนั้นเทียว พึงมี (ในต้นไม้) นี้, ถ้าว่า (อ. เทวดาผู้พระราชฯ) นี้ พึง
 ให้ ซึ่งน้ำอันบุคคลพึงดื่ม แก่หมู่แห่งฤๅษีไซ้, (อ. การให้นั้น) (ของเทวดาผู้พระราชฯนั้น) เป็นทานดีหนอ พึงเป็น” ดังนี้ ฯ

โล ปานีย์ อทาสี ฯ

(อ. เทวดาผู้พระราชฯ) นั่น ได้ให้แล้ว ซึ่งนำอันบุคคลฟังดีมี ฯ

ตาปโส นหาโนทกํ จินเตสิ ฯ

อ. ดาบส คิดแล้ว ซึ่งนำเป็นเครื่องอาบ ฯ

๓๓๖ อทล ๖

(อ. เทวดาผู้พระราชานั้น) ได้ให้แล้ว (ซึ่งน้ำเป็นเครื่องอาบ) แม่นั้น ๆ

ตโต โฆชน จินตลิตี ฯ

ในลำดับนั้น (อ. ดาบส) คิดแล้ว ซึ่งโฆชนะ ฯ

ตมปิ อทาลิ ฯ

(อ. เทวดาผู้พระราชานั้น) ได้ให้แล้ว (ซึ่งโฆชนะ) แม่นั้น ๆ

อถสฺส เอตทโหสิ “อโย เทวราชา อมเหติ จินติตจินติตํ สพุพฺ เตติ, อโห วต นํ ปสฺเสยยามาติ ฯ

ครั้งนั้น (อ. ความคิด) นั้น ว่า “อ. เทวดาผู้พระราชานี้ ย่อมให้ (ซึ่งวัตถุ) ทั้งปวง อันอันเรา ท. ทั้งคิดแล้วทั้งคิดแล้ว, โอหนอ (อ. เรา ท.) พึงเห็น (ซึ่งเทวดาผู้พระราชานี้) นั้น” ดังนี้ ได้มีแล้ว (แก่ดาบส) นั้น ฯ

โส รุกฺขกฺขนฺธํ ปทาเลตฺวา อตฺตานํ ทสฺเสสิ ฯ

(อ. เทวดาผู้พระราชานี้) นั้น ชำแรกแล้ว ซึ่งลำต้นแห่งต้นไม้ แสดงแล้ว ซึ่งตน ฯ

อถ นํ “เทวราช มหตี เต สมฺปตฺติ, กิณฺหุ โข กตฺวา อโย ลหฺวธาติ ปุจฺฉิสฺสุ ฯ

ครั้งนั้น (อ. ดาบส ท.) ถามแล้ว (ซึ่งเทวดาผู้พระราชานี้) นั้น ว่า “ดูก่อนเทวดาผู้พระราชานี้ อ. สมบัติ ของท่าน ใหญ่, (อ. สมบัติ) นี้ (อันท่าน) ได้แล้ว เพราะกระทำ (ซึ่งกรรม) อะไรหนอแล” ดังนี้ ฯ

“มา ปุจฺจณฺถ อโยยาติ ฯ

(อ. เทวดาผู้พระราชานี้) กล่าวแล้ว ว่า “ข้าแต่พระผู้เป็นเจ้า ท. (อ. ท่าน ท.) ขอจงอย่าถาม” ดังนี้ ฯ

“อาจิฺกฺข เทวราชาติ ฯ

(อ. ดาบส ท. กล่าวแล้ว) ว่า “ดูก่อนเทวดาผู้พระราชานี้ (อ. ท่าน) จงบอก” ดังนี้ ฯ

โส อตฺตนา กตกมฺมสฺส ปริตฺตกตฺตา ลหฺวมาโน กเถตุํ น วิสฺสตี, เตหิ ปุณฺณปุณฺณํ นิปฺปิพฺปิยาโน ปน “เตนหิ สุณาถาติ วตฺวา กเถสิ ฯ

(อ. เทวดาผู้พระราชานี้) นั้น ละอายอยู่ เพราะความที่แห่งกรรมอันตนกระทำแล้ว เป็นกรรมนิดหน่อย ย่อมไม่อาจ เพื่ออันกล่าว, แต่ว่า (อ. เทวดาผู้พระราชานี้) ผู้ (อันดาบส ท.) เหล่านั้น บิบบันอยู่ บ่อย ๆ กล่าวแล้ว ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ. ท่าน ท.) จงฟัง” ดังนี้ บอกแล้ว ฯ

(P43) โส กิร เอโก ทุกฺคตมฺนุสฺโส หุตฺวา ภตฺติ ปริเยสนฺโต อนาถปิณฺฑิกิสฺส สนฺติเก ภตฺติกมฺมํ ลภิตฺวา ตํ นิสฺสาย ชีวิตํ กปฺเปสิ ฯ

ได้ยินว่า (อ. เทวดาผู้พระราชานี้) นั้น เป็นมนุษย์ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก คนหนึ่ง เป็น แสงหาอยู่ ซึ่งการรับจ้าง ได้แล้ว ซึ่งกรรม คือการรับจ้าง ในสำนัก ของเศรษฐีชื่อว่าอนาถปิณฺฑิกะ อาศัยแล้ว (ซึ่งกรรมคือการรับจ้าง) นั้น สำเร็จแล้ว ซึ่งชีวิต ฯ

อถกสุมิ อุโปสถทิวเส สมปตเต, อนาถปิณฑโก วิหารโต อาคนตวา ปุจฉิ “ตสฺส ภตฺติกสฺส อชฺช อุโปสถทิวสกาโว เกณจิ กถิตฺติ ฯ”

ครั้งนั้น ครั้นเมื่อวันเป็นที่รักษาซึ่งอุโปสถ วันหนึ่ง ถึงพร้อมแล้ว, อ. เศรษฐีชื่อว่าอนาถปิณฑิกะ มาแล้ว จากวิหาร ถามแล้ว ว่า “ในวันนี้ อ. ความเป็นแห่งวันเป็นที่รักษาซึ่งอุโปสถ อันใด ๆ บอกแล้ว (แก่บุรุษ) ผู้กระทำให้การรับจ้าง๑ นั้น หรือ” ดังนี้ ฯ

“น กถิตฺติ สามิตฺติ ฯ”

(อ. ชน ท. กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่ นาย (อ. ความเป็นแห่งวันเป็นที่รักษาซึ่งอุโปสถ อันใด ๆ) ไม่บอกแล้ว” ดังนี้ ฯ

“เตนทิสฺส สายมาสํ ปจฺจาทิ ฯ”

(อ. เศรษฐีชื่อว่าอนาถปิณฑิกะ กล่าวแล้ว) ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ. ท่าน ท.) จงหุง ซึ่งอาหารอันบุคคลพึงกินในเวลาเย็น๒ (แก่บุรุษผู้กระทำให้การรับจ้าง) นั้น” ดังนี้ ฯ

อถสฺส ปตฺโตทหนํ ปจฺจิสฺสุ ฯ

ครั้งนั้น (อ. ชน ท.) หุงแล้ว ซึ่งข้าวสุกแห่งข้าวสารอันมีแล่งหนึ่งเป็นประมาณ (แก่บุรุษผู้กระทำให้การรับจ้าง) นั้น ฯ

โส ตํทิวสํ อรณฺเณ กมฺมํ กตฺวา สายํ อาคนตฺวา, ภตฺเต วฑฺฒตฺวา ทินฺเน, “จาโตสฺมิตฺติ สหฺสา อภฺยชิตฺวา ว อณฺเณสุ ทิวเสสุ อิมสฺมिฺนฺ เคเห ‘ภตฺตํ เทถ สฺวปฺ เทถ พยฺยชนํ เทถาติ มหาโกลาหลํ โหติ, อชฺช สพฺเพ นิสฺสทฺทา นิปชฺชิสฺสุ, มยฺหเมเวกสฺส อาหารํ วฑฺฒยฺสิ: กิณฺहु โข เอตนฺติ จินฺตตฺวา ปุจฉิ ‘อวเสสา ภฺยชิตฺติ ฯ”

(อ. บุรุษผู้กระทำให้การรับจ้าง) นั้น กระทำแล้ว ซึ่งการงาน ในป่า ในวันนั้น มาแล้ว ในเวลาเย็น, ครั้นเมื่อข้าวสวย (อัน ชน ท.) ให้เจริญแล้ว ถวายแล้ว, ไม่บริโภคแล้ว โดยพลันเที่ยว (ด้วยอันคิด) ว่า “(อ. เรา) เป็นผู้หิวแล้ว ย่อมเป็น” ดังนี้ คิดแล้ว ว่า “อ. ความโกลาหลใหญ่ ว่า ‘(อ. ท่าน ท.) จงให้ ซึ่งข้าวสวย, (อ. ท่าน ท.) จงให้ ซึ่งแกง, (อ. ท่าน ท.) จงให้ ซึ่งกับ’ ดังนี้ ย่อมมี ในเรือน นี้ ในวัน ท. เหล่าอื่น, ในวันนี้ (อ. ชน ท.) ทั้งปวง ผู้มีเสียงออกแล้ว นอนแล้ว, (อ. ชน ท.) ยังอาหาร ให้เจริญแล้ว เพื่อเรา ผู้เดียวนั้นเที่ยว, (อ. เหตุ) นั้น อะไรหนอแล” ดังนี้ ถามแล้ว ว่า “(อ. ชน ท.) ผู้เหลือลง บริโภคแล้วหรือ” ดังนี้ ฯ

“น ภฺยชิตฺสุ ตาตาทิ ฯ”

(อ. ชน ท. กล่าวแล้ว) ว่า “ดูก่อนพ่อ (อ. ชน ท.) ไม่บริโภคแล้ว” ดังนี้ ฯ

“กิ การณฺหาติ ฯ”

(อ. บุรุษผู้กระทำให้การรับจ้างนั้น ถามแล้ว) ว่า “(อ. ชน ท. ไม่บริโภคแล้ว) เพราะเหตุอะไร” ดังนี้ ฯ

“อิมสฺมिฺนฺ เคเห อุโปสถทิวเสสุ สายมาสํ น ปจฺนติ, สพฺเพ อุโปสถิกา โทหนฺติ, อนฺตมโส ธนฺปาโยนฺปิ ทารเก มุขํ วิทฺขาลตฺวา จตฺมธฺรํ มุখে ปกฺชิปาเปตฺวา มหาสฺญจิสฺส อุโปสถิกเก กาเรสิ, คณฺธเตลปฺปทีเป ชาลนฺเต, ชุพฺพกมฺพหลก

ทหารกา สยณคตา ทวตฺตีสากาโร สชฌมานุนฺติ; ตฺยหํ ปน อุโปสถทิวสกาว่า กเถตุํ สตี น กริมฺหา; ตสฺมา ตเวว ภตฺตํ ปกุกํ, ภุณฺชสฺส นนฺติ ฯ

(อ. ชน ท. กล่าวแล้ว) ว่า “(อ. ชน ท.) ในเรือน นี้ ย่อมไม่หุง ซึ่งอาหารอันบุคคลพึงกินในเวลาเย็น ในวันเป็นที่รักษาซึ่ง อุโปสถ ท., (อ. ชน ท.) ทั้งปวง เป็นผู้รักษาซึ่งอุโปสถ ย่อมเป็น, อ. มหาเศรษฐี ยังเด็ก ท. แม่ผู้ดื่มซึ่งน้ำนมโดยปกติ โดย กำหนดอันมีในที่สุด ให้บ้านแล้ว ซึ่งปาก (ยังบุคคล) ให้ใส่เข้าแล้ว ซึ่งวัตถุอันอร่อยสืออย่าง ในปาก (ยังบุคคล) ให้กระทำ แล้ว (ซึ่งเด็ก ท. เหล่านั้น) ให้เป็นผู้รักษาซึ่งอุโปสถ, ครั้นเมื่อประทีปอันบุคคลตามแล้วด้วยน้ำมันอันเจือด้วยของหอม ลูกโพลงอยู่, อ. เด็กเล็กและเด็กใหญ่ ท. ผู้ไปแล้วสู่ที่เป็นที่นอน ย่อมสาธยาย ซึ่งอาการสามสิบสอง, ก็ (อ. เรา ท.) ไม่ กระทำแล้ว ซึ่งสติ เพื่ออันบอก ซึ่งความเป็นแห่งวันเป็นที่รักษาซึ่งอุโปสถ แก่ท่าน, เพราะเหตุนั้น อ. ข้าวสวย (อันเรา ท.) หุงแล้ว เพื่อท่านนั้นเทียว, (อ. ท่าน) จงบริโภค (ซึ่งข้าวสวย) นั้น” ดังนี้ ฯ

“สเจ อิทานิ อุโปสถิกเณ ภวิตฺตํ ฆฏฺฐิต, อหปี ภเวยฺยนฺติ อาห ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น) กล่าวแล้ว ว่า “ถ้าว่า ในกาลนี้ อ. อัน (อันเรา) เป็นผู้รักษาซึ่งอุโปสถ เป็น ย่อมควร ไชริ, แม่ อ. เรา (เป็นผู้รักษาซึ่งอุโปสถ) พึงเป็น” ดังนี้ ฯ

“อิทํ เสฏฺฐี ชานาตีติ ฯ

(อ. ชน ท. กล่าวแล้ว) ว่า “อ. เศรษฐี ย่อมรู้ (ซึ่งเรื่อง) นี้” ดังนี้ ฯ

“เตนहि นํ ปุจฺฉณาติ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น กล่าวแล้ว) ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ. ท่าน ท.) จงถาม (ซึ่งเศรษฐี) นั้น” ดังนี้ ฯ

เต คนฺตฺวา เสฏฺฐี ปุจฺฉนีสฺส ฯ

(อ. ชน ท.) เหล่านั้น ไปแล้ว ถามแล้ว ซึ่งเศรษฐี ฯ

โส เอวมาห “อิทานิ อภฺยชิตฺวา มุขํ วิทฺชาเลตฺวา อุโปสถฺกานิ อธิฏฺฐหนฺโต อุปทฺตฺมโปสถกมฺมํ ลภิสฺสตีติ ฯ

(อ. เศรษฐี) นั้น กล่าวแล้ว อย่างนี้ ว่า “(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น) ไม่บริโภคแล้ว ในกาลนี้ บ้านแล้ว๑ ซึ่งปาก อธิษฐานอยู่ ซึ่งองค์แห่งอุโปสถ ท. จักได้ ซึ่งอุโปสถกรรมเข้าไปด้วยทั้งกึ่ง” ดังนี้ ฯ

อิทโร ตํ สุตฺวา ตถา อกาสิ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้าง) นอกนี้ พังแล้ว (ซึ่งคำ) นั้น ได้กระทำแล้ว เหมือนอย่างนั้น ฯ

ตสฺส (P44) สกลทิวสํ กมฺมํ กตฺวา ฉาตสฺส สรีเร วาตา กุปปีสฺส ฯ

อ. ลม ท. ในสรีระ (ของบุรุษผู้กระทำการรับจ้าง) นั้น ผู้หิวแล้ว เพราะกระทำ ซึ่งการงาน ตลอดวันทั้งสิ้น กำเริบแล้ว ฯ

โส โยตเตน อุทฺร พนฺธิวาทา โยตฺตโกฏฺเฏยํ คเหตฺวา ปริวตฺตติ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้าง) นั้น ผูกแล้ว ซึ่งห้อง ด้วยเชือก จับแล้ว ที่ปลายแห่งเชือก ย่อมเป็นไปรอบ ฯ

เสฏฺฐิ ตํ ปวตฺตี สุตฺวา อุกฺกาหิ ธาริยมานาหิ จตฺมธฺรํ คาหาเปตฺวา ตสฺส สนฺติกํ อาคนฺตฺวา “กึ ตาตาติ ปุจฺฉิ ฯ

อ. เศรษฐี ฟังแล้ว ซึ่งเรื่องอันเป็นไปทั่ว นั้น มีคบเพลิง ท. อัน (อันบุคคล) ทรงไว้อยู่ (ยังบุคคล) ให้ถือเอาแล้ว ซึ่งวัตถุอันอร่อยสืออย่าง มาแล้ว สู่สำนัก (ของบุรุษผู้กระทำการรับจ้าง) นั้น ถามแล้ว ว่า “แน่พ่อ อ. อะไรวะ” ดังนี้ ฯ

“สามิ วาตา เม กุปฺปิตาติ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่นาย อ. ลม ท. กำเรียบแล้ว แก่ข้าพเจ้า” ดังนี้ ฯ

“เตนหิ อุกฺกัจจาย อิทํ ฆาสฺซุชฺชํ ขาหาหิติ ฯ

(อ. เศรษฐี กล่าวแล้ว) ว่า “ถ้าอย่างนั้น (อ. เจ้า) ลูกขึ้นแล้ว จงเคี้ยวกิน ซึ่งยา นี้” ดังนี้ ฯ

“ตฺมฺเหปิ ขาทิตฺถ สามิติ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น ถามแล้ว) ว่า “ข้าแต่นาย แม่ อ. ท่าน ท. เคี้ยวกินแล้ว (หรือ)” ดังนี้ ฯ

“อมฺหากํ อผาสูกํ นตฺถิ, ตฺวํ ขาหาหิติ ฯ

(อ. เศรษฐี กล่าวแล้ว) ว่า “(อ. ความทุกข์) มิใช่ความสำราญ แห่งเรา ท. ย่อมไม่มี, อ. เจ้า จงเคี้ยวกิน” ดังนี้ ฯ

“สามิ อุโปสถกมฺมํ กโรนฺโต สกฺลํ กาทุํ นาสกฺขี, อุปฺพชฺชูปฺสถกมฺมํปิ เม วิกฺลํ มา อโหสิตี น อิจฺฉิ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น กล่าวแล้ว) ว่า “ข้าแต่นาย (อ. ข้าพเจ้า) เมื่อกระทำ ซึ่งอุโปสถกรรม ไม่ได้อาจแล้ว เพื่ออันกระทำ (ซึ่งอุโปสถกรรม) ทั้งสิ้น, แม่ อ. อุโปสถกรรมเข้าไปด้วยทั้งกึ่ง ของข้าพเจ้า เป็นกรรมบกพร่อง อย่าได้เป็นแล้ว” ดังนี้ ไม่ปรารภนาแล้ว ฯ

“มา เอวํ กริ ตาตาติ วุจฺจมานปิ อนิจฺฉิตฺวา, อรุณฺเณ อุกฺกฺขหนฺเต, มิลาตฺมาลา วิย กาลํ กตฺวา ตสฺมี นโโคธฺรูกฺเข เทวตา หุตฺวา นิพฺพตฺติ ฯ

(อ. บุรุษผู้กระทำการรับจ้างนั้น) แม่ผู้ (อันเศรษฐี) กล่าวอยู่ ว่า “แน่พ่อ (อ. เจ้า) อย่างกระทำแล้ว อย่างนี้” ดังนี้ ไม่ปรารภนาแล้ว, ครั้นเมื่ออรุณ ตั้งขึ้นอยู่, กระทำแล้ว ซึ่งกาละ รวากะ อ. ระเบียบอันเหี้ยมแห้งแล้ว เป็นเทวดา เป็น บังเกิดแล้ว ที่ต้นไทร นั้น ฯ

ตสฺมา อิมมตฺถํ กเถตฺวา “โส เสฏฺฐิ พุทฺธมามโก ธมฺมมามโก สงฺฆมามโก, ตํ นิสฺสาย กตฺตสฺส อุปฺพชฺชูปฺสถกมฺมสฺส นิสฺสนฺเทเนว สา สมฺปตฺติ มยา ลพฺธาติ อาห ฯ

เพราะเหตุนั้น (อ. เทวดาผู้พระราช) ครั้นกล่าวแล้ว ซึ่งเนื้อความ นี้ กล่าวแล้ว ว่า “อ. เศรษฐี นั้น เป็นผู้นับถือซึ่งพระพุทธรเจ้าว่าเป็นของของเรา เป็นผู้นับถือซึ่งพระธรรมว่าเป็นของของเรา เป็นผู้นับถือซึ่งพระสงฆ์ว่าเป็นของของเรา

(ย่อมเป็น), อ. สมบัติ นั้น อันข้าพเจ้า ได้แล้ว ด้วยวิบากเป็นเครื่องไหลออก แห่งอุโบสถกรรมเข้าไปด้วยทั้งกึ่ง อัน (อัน
ข้าพเจ้า) กระทำแล้ว เพราะอาศัย (ซึ่งเศรษฐกิจ) นั้นนั่นเทียว” ดังนี้ ฯ